

STORTINGET

Innst. 171 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 55 S (2021–2022)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Olje- og energidepartementet (ekstraordinære strømgifter)

Til Stortinget

Sammendrag

Stortinget har vedtatt en midlertidig strømstønadsordning for husholdninger som skal kompensere for ekstraordinære strømgifter, jf. Prop. 44 L (2021–2022) og Prop. 50 L (2021–2022) samt Prop. 45 S (2021–2022) og Prop. 51 S (2021–2022). Ordningen gjelder husholdningenes strømforbruk fra og med desember 2021 til og med mars 2022.

Regjeringen foreslår i proposisjonen å utvide den midlertidige stønadsordningen for husholdninger til å inkludere fellesmålt husholdningsforbruk i borettslag, eierseksjonssameier, boligaksjeselskap og ikke-seksjonerte boligsameier (boligselskap). I Prop. 44 L (2021–2022) fremgikk det at det var behov for mer tid til å finne løsninger for dette. I denne proposisjonen legger regjeringen fram bevilgningsforslag knyttet til utvidelsen av den midlertidige stønadsordningen til å inkludere fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskap.

Regjeringen vil fremme en egen proposisjon om innretning av og kompensasjon til landbruket.

Beskrivelse av utvidelsen av strømstønadsordningen

Strømstønadsordningen utvides slik at fellesmålt husholdningsforbruk blir inkludert i den midlertidige

ordningen for økonomisk stønad som følge av ekstraordinære strømgifter. I tråd med ordningens formål retter strømstønaden seg mot husholdningene. Nærmere bestemmelser om stønad til fellesmålt husholdningsforbruk fastsettes i forskrift med hjemmel i den midlertidige strømstønadsloven.

For å begrense at annet forbruk enn husholdningsforbruk ligger til grunn for utmåling av stønad, vil departementet fastsette i forskrift at boligselskaper som mottar stønad må rapportere andelen av annet forbruk enn husholdningsforbruk til nettselskapene. Departementet vil fastsette en nedre grense for hvor stor andel av annet forbruk enn husholdningsforbruk som utløser rapporteringsplikt. Departementet foreslår også at mottakere av støtte må rapportere til nettselskapene dersom det totale forbruket på fellesmåleren overstiger 5 000 kWt per måned per boenhet bak det felles målepunktet.

Strømstønadsloven er basert på at nettselskapene skal benytte sine automatiserte kundeinformasjonssystemer for å utbetale stønaden, ved at det gis et fradrag på fakturaen for nettleie. Samme løsning skal benyttes for å utbetale stønad til fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskap.

Det er risiko for at det kan oppstå tvilstilfeller og uenigheter mellom nettkunder og nettselskapet om hvorvidt nettkunden er omfattet av ordningen. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) avgjør slike uenighetssaker.

Etter strømstønadsloven skal RME føre tilsyn med ordningen. Dersom en nettkunde urettmessig har fått utbetalt stønad, er det adgang til å kreve tilbakebetaling. Boligselskaper som har mottatt urettmessig stønad vil kunne få krav om tilbakebetaling. Dette vil reguleres nærmere i forskrift.

Vedtak om tilbakebetaling vil være et enkeltvedtak som kan påklages. Olje- og energidepartementet vil være klageinstans.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Med en terskelverdi på 70 øre per kWt og en stønadsgrad på 55 pst. i desember 2021 og 80 pst. fra og med januar til og med mars 2022, er total stønad til boligselskap beregnet å utgjøre om lag 300 mill. kroner. I kostnadsanslaget er det tatt hensyn til det som allerede er utbetalt i desember.

Å inkludere husholdningsforbruk på fellesmålere i boligselskap i strømstønadsordningen vil innebære økt arbeidsmengde for nettselskapene og RME. Nettselskapene må skille boligselskapene fra andre kunder for å betale ut stønad. De må også etterbetale stønad for forbruk i desember. I tillegg må nettselskapene håndtere en økt mengde kundehenvendelser.

RME vil få flere henvendelser og klagesaker som følge av at ordningen utvides. Ordningen legger også opp til kontroll og rapportering fra den enkelte stønadsmottaker, noe som vil gi økt tilfang av spørsmål og behov for veiledning fra RME. Kontroll med flere stønadsmottakere vil kunne medføre økt ressursbruk. Utvidelse av ordningen vil også innebære kontroll og utbetaling av flere krav fra nettselskapene.

Forslag til bevilgningsendringer

Den foreslåtte utvidelsen av den midlertidige stønadsordningen for ekstraordinære strømutfgifter innebærer å inkludere fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskap i ordningen. De bevilgningsmessige konsekvensene av en slik utvidelse er beregnet til om lag 300 mill. kroner. Det understrekes at bevilgningen er usikker.

Statens samlede utgifter under ordningen vil avhenge av den faktiske gjennomsnittlige elspotprisen i de ulike prisområdene samt stønadsmottakernes faktiske strømforbruk.

Stønadsgraden er satt til 55 pst. av strømprisen som overstiger terskelverdien for strømforbruk i desember 2021. Departementet legger til grunn en stønadsgrad på 80 prosent fra og med januar til og med mars 2022.

RME forvalter stønadsordningen og er ansvarlig for tildelingen av stønad via det enkelte nettselskap og for oppfølging og tilsyn med ordningen, herunder opplegg for oppfølging og kontroll. Stønadssettene RME beregner kommer til fratrukk på husholdningenes strømregning via faktura fra nettselskapet eller kraftleverandøren.

Stønadsordningen vil bli evaluert blant annet når det gjelder måloppnåelse, ressursbruk og gjennomføring.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal, Marianne Sivertsen Næss og lederen Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bård Ludvig Thorheim, Ove Trellevik og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Senterpartiet, Oddbjørn Kylland, Siv Mossleth og Ole André Myhrvold, fra Fremskrittspartiet, Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til Prop. 55 S (2021–2022), som er en oppfølging av allerede vedtatt ordning om å inkludere fellesmålt husholdningsforbruk i borettslag, eierseksjonssameier, boligaksjeselskap og ikke-seksjonerte boligsameier (boligselskap), jf. Prop. 44 L (2021–2022) og Innst. 102 L (2021–2022).

Komiteen viser til at i Innst. 102 L (2021–2022) sluttet flertallet, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, seg til følgende:

«(...) alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ber regjeringen innrette en ordning som gir likebehandling av husholdninger i borettslag, sameier, aksjeleiligheter og eneboliger. Husholdninger i borettslag, sameier og aksjeleiligheter kompenseres for både forbruk for fellesmålt strøm og individuelle målere, og for samme tidsperiode som andre husholdninger. Regjeringen må tilse at ordninger for borettslag, sameier og aksjeleiligheter med fellesmålt strøm etableres raskest mulig, innen utgangen av januar 2022 for borettslag og i løpet av første kvartal 2022 for øvrige leiligheter. Dermed kan husholdninger kunne kompenseres for fellesmålt strøm i desember 2021 og januar, februar og mars 2022 i løpet av første kvartal 2022.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at midlertidig strømstønadsordning for husholdninger vil gi en stønadsgrad på 80 pst. ved strømpris over 70 øre/kWt fra og med januar til og med mars 2022. Dette vil bidra til reduserte strømkostnader for norske husholdninger framover. Regjeringen har videre varslet at behovet for å justere stønadsordningens innretning og varighet vil vurderes løpende. Disse medlemmer viser til at regjeringen har varslet en grundig gjennomgang av årsakene til årets kraftsituasjon, og en vurdering av risikoen for at liknende situasjoner kan oppstå igjen. Gjennomgangen vil også inkludere flere av tiltakene som har blitt foreslått, som makspris på kraft, krav til fyllingsgrad i magasinene og ulike måter å sikre strømkundene på.

Disse medlemmer viser også til at regjeringen vil ha dialog med både EU-kommisjonen og Storbritannia om vilkårene for eksport av kraft gjennom de to sist etablerte mellomlandsforbindelsene, med mål om endringer som sikrer at vi kan unngå lange perioder med ren eksport ved lav magasinifylling.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne er positive til at det nå kommer på plass en løsning for å kompensere de som bor i borettslag og andre boligselskap for ekstraordinære høye strømavgifter. Disse medlemmer vil likevel peke på at det fremdeles gjenstår et spørsmål om å finne løsninger for kostnader til husholdningsstrøm i typisk garasjeleg og tilsvarende anlegg.

Mange boligselskaper bruker og eier garasjeanlegg og andre felles tjenestefunksjoner og tekniske anlegg på andre eiendommer sammen med andre boligselskaper. I disse tilfellene er imidlertid ofte disse driftsselskapene eiere av målepunktet og fordeler kostnadene på sine eiere og brukere, som vil være boligselskapene og de enkelte husholdningene. Disse medlemmer er opptatt av at det skal gi de samme fordelene uavhengig av om du bor i enebolig eller i en leilighet i et boligselskap, og at det jobbes videre med dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at vi har hatt de høyeste strømprisene noensinne i Norge denne vinteren. Det er svært utfordrende for både private husholdninger og næringsliv.

Disse medlemmer viser til at produksjonskostnadene for strøm er ca. 10–15 øre pr. kWh, mens inntekten nå er langt større. Staten tok inn 30–40 mrd. kroner mer i 2021 enn året før på grunn av ekstremt høy strømpris, og dette vil fortsette også i 2022. Disse medlemmer vil påpeke at strøm er strategisk viktig infrastruktur og en helt nødvendig basisvare for alle i dette landet.

En strømpris som ligger langt over kostpris, gir over natten alle norske husholdninger mange tusen kroner i ekstrakostnader, og for enkelte i næringslivet mange millioner kroner. Disse medlemmer mener det på kort sikt er høyst nødvendig at Stortinget legger til rette for støtteordninger som kompenserer for dette for alle som er berørt.

Disse medlemmer mener derfor at det så snart som råd er må innføres en makspris over 50 øre, og at strømpris over 50 øre per kWh kompenseres fullt ut. Dette bør gjøres gjeldende for alle, både næringslivet, husholdninger, hytteeiere, borettslag, sameier, aksjeleiligheter, eneboliger og fjernvarmekunder.

Komiteens medlem fra Rødt viser til behandlingen av strømstøndsloven ved tidligere anledninger og forslag Rødt har fremmet der. Dette medlem mener at en makspris på strøm på 35 øre per kilowattime, med oppdeckningsplikt for produsentene og strengere regulering av krafteksporten, er den beste løsningen for å sikre rimelige og stabile strømpriser til husholdninger og næringsliv i Norge.

Dette medlem viser til NVEs uttalelser (NRK 7. februar 2022) om at de høye strømprisene vil vare året ut.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en sak for å redusere strømprisene før dagens strømstøtteordning tar slutt.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 118 L (2021–2022), der dette medlem fremmet forslag om en makspris på 50 øre per kWh for alle strømkunder. Dette medlem viser til at regjeringen nå har fremmet en rekke proposisjoner for å forbedre ordningen som regjeringen har foreslått, og forsøke å få en bedre innretning. Dette medlem viser til at det fortsatt er mange som faller utenfor støtteordningen, og at ordningen er for dårlig, slik at mange husholdninger sliter økonomisk. Dette medlem understreker at en ordning med makspris på 50 øre per kWh ville hjulpet alle, og man ville kompensert mye bedre for de høye strømprisene.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en sak for å redusere strømprisene før dagens strømstøtteordning tar slutt.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
	Utgifter	
1820	75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømudgifter, <i>overslagsbevilgning, forhøyes med .....</i> fra kr 8 900 000 000 til kr 9 200 000 000	300 000 000

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 17. februar 2022

Terje Aasland

leder og ordfører